

ISSN 2311-9276

НАУКОВИЙ ВІСНИК

ЧЕРНІВЕЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Випуск 696

Географія

Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2014. – Вип. 696 : Географія. – 136 с.

Scientific Herald of Chernivtsy University : collection of scientific papers. Chernivtsy : Chernivtsy National University, 2014. – Is. 696 : Geography. – 136 p.

У збірнику висвітлюються актуальні проблеми фізичної географії та соціально-економічної географії, над якими працюють науковці Чернівецького національного університету та інших наукових установ і вузів України.

The articles in the journal highlight actual problems of physical geography, economic and social geography, which are studied by the scientists of Chernivtsy National University and other universities and research institutes of Ukraine.

*Друкується за ухвалою вченої ради
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича*

Редакційна колегія:

Головний редактор В.П. Руденко
Заступник головного редактора В.П. Круль

Editorial Board:

Editor-in-Chief: V.P. Rudenko
Deputy Editors: V.P. Krul

В.М. Гуцуляк, В.О. Джаман, М.В. Жук,
М.І. Кирилюк, К.Й. Кілінська,
Ю.С. Ющенко

V.M. Gutsuleak, V.O. Djaman, M.V. Juk,
M.I. Kyryliuk, K.Y. Kiliaska,
Yu.S. Yushchenko

Редакційна рада:

В. Андрейчук (Польща) V. Andreychuk (Poland)
О. Володченко (Німеччина) A. Wolodtschenko (Germany)
М. Куниця (Росія) M. Kunitsa (Russia)
К. Місевич (Росія) K. Misevich (Russia)
П. Спішак (Словаччина) P. Spisiak (Slovakia)
І. Стебельський (Канада) I. Stebelsky (Canada)
В. Сурд (Румунія) V. Surd (Romania)

Editorial Council:

Відповідальний секретар С.М. Кирилюк

Responsible Secretaries: S.M. Kyryliuk

Свідectво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
Міністерства Юстиції України серія КВ № 15750-4222Р від 26.10.2009

*Загальнодержавне видання
Входить до переліку наукових видань ДАК України*

Адреса редколегії:
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича,
географічний факультет,
вул. Коцюбинського, 2
м. Чернівці, Україна, 58012

Adress for correspondence
Chernivtsy National University
named after Yuriy Fed'kovych,
Faculty of Geography,
Kotsyubynskyi Str., 2
Chernivtsy, Ukraine, 58012

E-mail: galinahodan@gmail.com

ISSN 2311-9276

©Чернівецький національний університет, 2014

<i>Вовк І.</i> ПОНЯТТЯ "РЕІНДУСТРІАЛІЗАЦІЯ" В СУСПІЛЬНІЙ ГЕОГРАФІЇ	76
<i>Грицьку В., Гакман М.</i> СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ СТОРОЖИНЕЦЬКОГО РАЙОНУ	80
<i>Данілова О. М., Білоус О. І.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В МЕЖАХ ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	83
<i>Дарчук К. В.</i> СУЧАСНИЙ СТАН ВИКОРИСТАННЯ ЗАБУДОВАНИХ ЗЕМЕЛЬ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ	86
<i>Добинда І. П.</i> ВИНИКНЕННЯ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ ТА ЇХНЯ ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ	92
<i>Ільєв О. М.</i> СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПЛЕКСУ РЕГІОНУ	98
<i>Клим А., Заячук О.</i> РОЗВИТОК СИСТЕМИ ОСВІТИ В ТУРИЗМІ (ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД)	101
<i>Корнус А.</i> ДИНАМІКА МАКРОСТРУКТУР ВАЛОВОЇ ДОДАНОЇ ВАРТОСТІ РЕГІОНАЛЬНИХ СОЦІОГЕОСИСТЕМ УКРАЇНИ	105
<i>Косташук І., Гуцуляк А.</i> САКРАЛЬНО-ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ	108
<i>Косташук І., Синько М.</i> РЕЛІГІЙНА СФЕРА ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОБЛАСТІ	111
<i>Паньків З.</i> ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ КАРПАТСЬКОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ	115
<i>Печенюк В. О., Боднарашек О. І.</i> ГЕОГРАФІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ ВИЖНИЦЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	123
<i>Смірнов Я. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ОБРОБКИ СУПУТНИКОВИХ ЗНІМКІВ LANDSAT З МЕТОЮ ЇХ ВИКОРИСТАННЯ У КАРТОГРАФУВАННІ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ	127
<i>Штойко Н.</i> "GEOGRAPHIA GENERALIS" БЕРНГАРДА ВАРЕНІУСА У КОНТЕКСТІ СТАНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕОГРАФІЇ	130

СУЧАСНИЙ СТАН ВИКОРИСТАННЯ ЗАБУДОВАНИХ ЗЕМЕЛЬ ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Дарчук К.В.

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Розглянуто особливості використання забудованих земель Івано-Франківської області. Досліджено компонентну структуру земельного фонду та специфіку його територіальної диференціації. Визначено частки загальної та житлової забудованості території Івано-Франківської області. Розкрито сучасні особливості використання забудованих земель у межах основних та низових адміністративно-територіальних одиниць регіону.

Ключові слова: житлова забудова, забудовані землі, земельний фонд, землекористування, оптимізація використання земельних ресурсів, районування.

Актуальність дослідження. Земельні ресурси будь-якого регіону завжди відігравали важливу роль у житті та господарській діяльності населення. Вони є важливим чинником, оскільки виступають основним засобом виробничої діяльності в сільському й лісовому господарствах і просторовим базисом для всіх інших видів виробництва, а також забезпечують територією проживання та обслуговування населення.

Особливої значущості дане питання набуває в умовах становлення ринкових відносин у господарському комплексі України та при виявленні територіальних відмін у показниках землекористування в межах адміністративно-територіальних одиниць, насамперед, розташованих на стику природничо-географічних регіонів. Саме до таких територій належить Івано-Франківська область, на теренах якої спостерігається неоднорідний характер поширення природних та утворених у результаті людської діяльності властивостей земель. Деякі території зазнали суттєвого антропогенного перетворення, а інші - лише незначного й опосередкованого впливу на їхній природний стан, що зумовило певні наслідки як позитивного, так і негативного характеру. Тому дослідження особливостей формування структури та використання земельного фонду в розрізі категорій та підкатегорій - досить актуальне та перспективне завдання.

Аналіз останніх досліджень із цієї проблеми. Зважаючи на досить тривалий період заселення досліджуваної території та її господарського освоєння, питанням використання земельного фонду Івано-Франківської області присвячено цілу низку досліджень: фахівців-географів, економістів та аграрників. Із-поміж напрацьовань варто звернути увагу на доробки Г. П. Міллера (1966), В. П. Руденка (1992) [11], К. Й. Кілінської (2007) А. В. Мельника (2009), М. В. Щурика (2009) та інших. Питання дослідження структури та використання земельного фонду розглянуто в працях А. М. Третяка (1995), М. Д. Заячука (1999),

П. Ф. Кузьмука (2007), П. О. Сухого (2011) [12], Л. М. Перовича (2011) [9].

Метою пропонованого дослідження нами обрано природно-господарські особливості використання забудованих земель Івано-Франківської області, а завданням є дослідження структури, особливостей використання та територіальної диференціації забудованих земель.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. У залежності від цільового призначення земельний фонд України розділяють на певні категорії земель. Класифікація земель, враховуючи даний принцип, дозволяє диференційовано підходити до регулювання земельних відносин у контексті правового режиму. Так, згідно із Земельним Кодексом України, земельний фонд поділяється на 9 основних категорій, серед яких землі: житлової та громадської забудови, природно-заповідного та іншого природоохоронного призначення, сільськогосподарського, лісогосподарського, водогосподарського, оздоровчого, рекреаційного, історико-культурного, призначень, а також промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та інших призначень [5].

Проте вищенаведена класифікація земель передбачає їх розподіл лише за найхарактернішими ознаками, надаючи їм нормативно-правовий статус використання. Тому проведення змістовнішого та глибшого аналізу сучасного землекористування вимагає адаптації її класифікації до умов сьогодення. Для виконання поставлених завдань були проаналізовані сучасні регіональні програми розвитку земельних ресурсів та зарубіжний досвід ведення земельного кадастру [1; 10]. При цьому, враховуючи незначну частку та структурно-функціональну подібність земель житлово-громадської забудови, промисловості, транспорту та зв'язку, ми вважали за доцільне об'єднати їх в єдину категорію - забудованих земель.

Формування земельних ресурсів регіону здійснюється під впливом низки природничо-

географічних, соціально-економічних та екологічних чинників. Зазначимо при цьому, що суттєві територіальні відмінності у структурі розміщення всіх категорій угідь, у тому числі й забудованих земель, на території Івано-Франківської області зумовлені дією природничо-географічних чинників, головню-геоморфологічних особливостей досліджуваної території, розміщенням її у рівнинній, передгірській та гірській частинах [3].

Вплив природно-географічних чинників не можна вважати цілком вирішальним чинником формування існуючої структури землекористування, оскільки розвиток і розміщення продуктивних сил вносить свої корективи, які в епоху науково-технічного прогресу суттєво впливають на зміни географічного середовища. Отже, важливими чинниками формування структури земельних ресурсів регіону нині вважаються соціально-економічні, з-поміж яких: економіко-географічне положення; особливості історико-економічного розвитку території; трудо-демографічна ситуація; трансформація форм власності та господарювання; вплив ринкових умов на сучасну структуру землекористування та особливості її формування; транспортна доступність територій; освоєність території та антропогенний вплив на неї та ін.

Економіко-географічне положення регіону, визначає розташування основних видів земельних ресурсів чи їх специфічного набору за різними ступенями розвитку територій (окремих її районів), їх розміщення стосується до інших адміністративно-територіальних утворень та основних транспортно-торговельних шляхів. Усі ці особливості зумовлюють різну специфіку землекористування та відмінності в структурі земельного фонду.

Транспортна забезпеченість формується наявною мережею шляхів сполучення, які входять до зони розвитку міжнародних транспортних коридорів і представлена автомобільним, залізничним та повітряним видами транспорту. Найбільш розвинута в досліджуваній області мережа автомобільних шляхів сполучення, загальна довжина якої становить 4160,3 км. На частку доріг районного значення припадає 55,2 %, або ж 2298 км, на автошляхи державного, обласного та місцевого значення - 14,1 % (585 км), 16,3 % (679 км) та 14,4 % (598,3 км) відповідно [6].

Велика роль у нашому дослідженні відводиться також ступеню освоєності території та антропогенному впливу на земельні ресурси, наявній мережі населених пунктів, їх величині та густоті, типам поселень і характеру забудови. Аналіз сукупності цих чинників створює передумови для прогнозування і визначення раціональних шляхів розвитку земельних відносин регіону на майбутнє [2].

У досліджуваному регіоні домінує сільське населення, частка якого становить 57,4 %, а основними типами поселень є сільські населені пункти, концентрація яких у різних частинах області неоднакова. Переважають малі (до 1000 жителів) та середні (1000-2000 жителів) сільські пункти, частка яких становить відповідно 56,0 % та 26,1 % від кількості усіх поселень зазначених категорій. Із поміж міських поселень найбільше малих (до 50 тис. жителів), кількість яких сягає 92,3 % (36 із 39 одиниць). Суттєво впливають на характер забудови не лише співвідношення між чисельністю міських та сільських жителів, але й функціональні типи міських поселень. У регіоні за функціональними типами серед міських поселень переважають обслуговуючі (8 із 15), із незначним розвитком галузей промисловості. До багатогалузевих за функціональним значенням слід віднести міста Калуш, Коломию та Надвірну, з одногалузевих - Долину, Бурштин та Яремче. Зазначені поселення одночасно є центрами локальних (районних і місцевих) систем розселення. Єдине поліфункціональне місто та центр обласної субрегіональної системи розселення - Івано-Франківськ [7; 8].

Отже, забудовані землі є однією з найскладніших і водночас інтенсивно зростаючих категорій у структурі землекористування, яким належить важлива роль, насамперед, у соціально-економічному розвитку територій. Площа забудованих земель на території Івано-Франківської області станом на 1.01.2012 року сягала понад 60 тис. га (4,4 % від загальної площі земельного фонду). У регіоні спостерігаються суттєві територіальні відміни у величинах зазначеного показника (табл. 1). До найзабудованіших належать території міст Калуша (49,2 %), Івано-Франківська (48,6 %) та Коломиї (36,8 %). У розрізі адміністративних районів значення частки коливаються в межах від 1,1 % у Верховинському до 6,3 % у Снятинському районах, що зумовлено значною диференціацією природно-економічних умов у межах регіону дослідження [12].

Забудовані землі як категорія антропогенних ландшафтів мають власну сформовану структуру. Так, частка земель відведених під об'єкти технічної інфраструктури (транспорту та зв'язку), становила 38,5 %, житлову забудову - 27,1 %, промислову - 14,5 %, громадську - 12,9 % та інші види забудов - 7,0 % від загальної площі даної категорії (рис. 1).

Найбільшу площу з-поміж усіх забудованих земель займають території зайняті об'єктами технічної інфраструктури, їх площа - 23,4 тис. га, або ж 38,5 % до загалу. В розрізі адміністративних районів найбільша частка земель зайнятих

Структура забудованих земель Івано-Франківської області (станом на 1.01.2012 року)[4]

Назви адміністративно-територіальних одиниць	Загальна площа земель, тис.га	У тому числі забудовані землі									
		усього		із них землі під							
				технічної інфраструктурою	житловою забудовою	громадською забудовою	промисловими об'єктами	інші забудовані території			
		тис.га	%	тис.га	%	тис.га	%	тис.га	%	тис.га	%
Богородчанський	79,90	3,27	4,10	1,31	40,10	1,20	36,63	0,28	8,60	0,18	5,61
Верховинський	125,43	1,36	1,08	0,76	55,65	0,21	15,58	0,17	12,46	0,03	2,04
Галицький	72,34	3,76	5,20	2,07	54,99	0,86	22,98	0,28	7,46	0,40	10,67
Городенківський	74,72	2,95	3,95	1,29	43,72	0,89	30,33	0,26	8,93	0,32	10,71
Долинський	124,82	3,85	3,09	1,19	30,97	0,56	14,51	1,05	27,36	0,92	23,75
Калузький	64,70	2,57	3,97	1,44	56,15	0,50	19,56	0,25	9,73	0,20	7,81
Коломийський	102,61	5,23	5,10	2,62	50,09	1,27	24,24	0,52	9,85	0,46	8,71
Косівський	90,29	3,39	3,75	1,39	40,96	1,28	37,89	0,36	10,73	0,14	4,09
Надвірнянський	129,36	4,55	3,52	1,92	42,09	1,05	23,06	0,45	9,82	0,92	20,30
Рогатинський	81,54	3,88	4,76	1,42	36,47	0,81	20,86	0,90	23,19	0,55	14,23
Рожнятівський	130,28	2,97	2,28	1,06	35,72	0,90	30,46	0,24	8,22	0,59	19,84
Снятинський	60,20	3,81	6,33	1,64	42,92	1,48	38,78	0,31	8,12	0,21	5,46
Тисменицький	73,63	4,50	6,12	1,75	38,80	1,47	32,70	0,41	9,07	0,59	13,20
Тлумацький	68,35	3,12	4,56	1,26	40,59	1,21	38,85	0,21	6,89	0,31	9,80
м. Болехів	30,04	0,82	2,72	0,29	35,48	0,16	19,02	0,11	13,42	0,23	28,25
м. Ів.-Франківськ	8,37	4,07	48,60	0,98	24,15	1,30	31,88	0,99	24,21	0,62	15,19
м. Калуш	6,45	3,17	49,17	0,38	12,02	0,21	6,75	0,56	17,61	1,88	59,36
м. Коломия	4,07	1,50	36,76	0,21	14,10	0,61	40,80	0,31	20,83	0,24	15,88
м. Яремче	65,67	2,13	3,24	0,44	20,80	0,54	25,54	0,19	8,78	0,05	2,12
Разом по області	1392,76	60,90	4,37	23,42	38,45	16,53	27,14	7,85	12,90	8,83	14,49

об'єктами технічної інфраструктури притаманна Калузькому (56,1 %), Верховинському (55,6 %) та Галицькому (55,5 %) районам, а найменша - території Яремчанської (20,8 %) та Івано-Франківської (24,1 %) міських рад, а також містам Коломиї (14,1 %) й Калушу (12,0 %). Незначна частка земель цієї підкатегорії в межах міст обласного підпорядкування пов'язана з домінуванням інших забудованих угідь, а саме під житлово-громадською та промисловою забудовою.

Ділянки під житловою забудовою посідають провідні місця в структурі забудованих земель, зазвичай характеризуючи забудованість території. При пересічнообласному показнику частки 27,1 % у Тлумацькому та Косівському районах її значення складає 38,8 % та 37,8 % відповідно. Найменша частка земель під житловою забудовою притаманна гірським та передгірським районам області, а саме Долинському (14,5 %) та Верховинському (15,6 %). В усіх регіонах області з-поміж об'єктів житлової забудови (окрім м. Івано-Франківська) у структурі забудованих земель переважають ділянки, зайняті в основному одно- та двоповерховими будинками, на які припадає 92,6 % (15,3 тис. га) від загальної площі зайнятих даним видом земель. У тринадцяти адміністративних районах показники частки земель під одно- та двоповерховою забудовою перевищують значення пересічного по області. Найбільше значення частки спостерігається у Верховинському та

Косівському районах, де воно становить майже 100 %. Загальна площа земельних ділянок, що знаходяться під багатоповислою забудовою, складає 1214,6 га (7,4 %). Основні масиви цього виду земель знаходяться на територіях, що належать до Івано-Франківської - 58,3 % (756,3 га), Коломийської - 21,0 % (45,1 га) та Калузької - 14,7 % (90,1 га) міських рад. Із-поміж адміністративних районів найбільші значення їх частки у Долинському - 7,8 % (92,2 га), Надвірнянському - 6,3 % (93,7 га) та Галицькому - 5,6 % (94,4 га) районах. Зазначимо при цьому, що найбільші значення частки земель, відведених під громадську забудову, як категорії, дотичної до житлової, характерні для Долинського (27,4 %) та Рогатинського (23,2 %) адміністративних районів.

Третім видом забудованих земель за значенням показника зайнятої площі є території зайняті промисловими об'єктами та кар'єрами. Цій категорії притаманне строкате поширення, із найбільшим значенням частки даних земель на території Болехівської (28,2 %) міської ради, у Долинському (23,7 %) та Надвірнянському (20,3 %) адміністративних районах, що пов'язано із зосередженням тут підприємств видобувної промисловості. Найменша частка цього виду забудованих земель властива також гірським районам, а саме Верховинському району (2,0 %) та території Яремчанській міській раді (2,1 %).

Зазначимо, що простежуються суттєві зміни

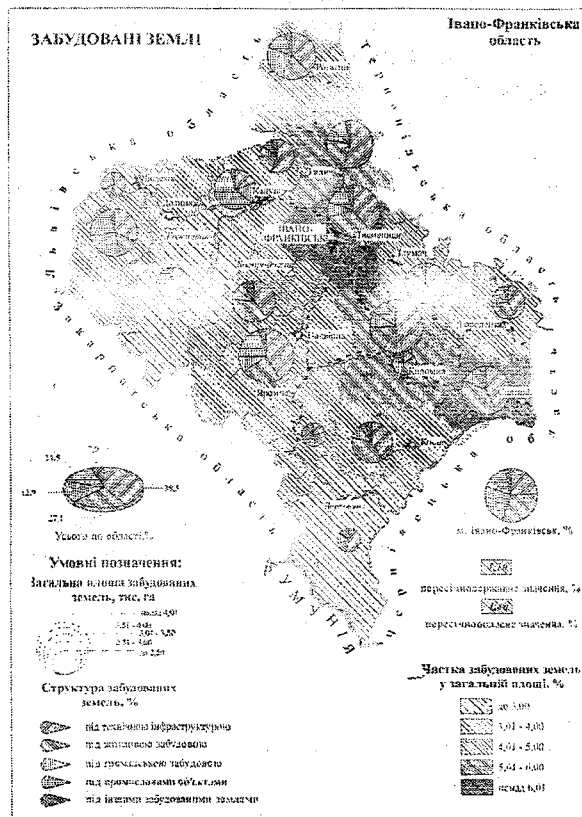

Рис. 1. Забудовані землі Івано-Франківської області

в динаміці площ забудованих земель за період 2000-2012 років у розрізі адміністративних районів (рис. 2). Зростання частки земель цієї категорії в структурі земельного фонду має пересічнообласне значення у +0,12 % (або збільшенням на 1660,5 га). Найбільше, порівняно з 2000 роком, зростання спостерігається на території, що належать до Івано-Франківської - +1,46 % (122,2 га) та Яремчанської - +1,05 % (689,0 га) міських рад. Неістотне зростання частки забудованих земель у Снятинському - +0,01 % (6,1 га), Рогатинському - +0,13 % (106,0 га) та Верховинському - +0,13 % (164,2 га) адміністративних районах. У 6 із 19 адміністративних одиниць зафіксовано від'ємне значення досліджуваного показника. Значне зменшення площ забудованих земель на території Калуського - -0,39 % (251,0 га) та Рожнятівського - -0,20 % (255,5 га) адміністративних районів.

Актуальне при висвітленні сучасного стану та динамічних змін у земельному фонді є дослідження територіальної диференціації забудованої території саме на низовому адміністративному мікрорівні (міські, селищні та сільські ради). Проведений на мікрорівні аналіз дозволяє встановити залежність між значеннями досліджуваного показника від комплексу природно-географічних та соціально-економічних чинників у межах відповідних адміністративних районів (рис. 3). Чітка загальна тенденція до збільшення забудованості території

в області простежується з периферійних північно-східних та південно-західних її частин (значення даного показника на території 16 місцевих рад (18,2 % площі території області) становить менше 1,0 %) до основних транспортних магістралей та адміністративних центрів Прикарпаття (зі значеннями даного показника від 6,4 % у Делятинській селищній раді Надвірнянського району до 72,5 % у обласному центрі, що включає в межах даного інтервалу території 110 місцевих рад, або 14,4 % площі області).

Вагоме місце при вивченні сучасного стану використання територій населених пунктів має визначення частки земель житлової забудови в загальній площі забудованих територій. Саме даний вид забудованих земель є підґрунтям при розробці планів соціально-економічного розвитку території. Проведені на низовому адміністративному мікрорівні дослідження дають змогу виділити досить різкі територіальні відмінності в значеннях даного показника (рис. 4).

До першої групи (до 15 %) віднесено території з найменшими значеннями частки цього виду земель. Її формують 76 рад із найменшими значеннями у Бистрицькій (2,3 %) і Поляницькій (3,4 %) сільських радах. До її складу також віднесено окремі промислові й адміністративні центри, а саме: території Долинської (6,5 %), Калуської (6,7 %) та Рогатинської (11,4 %) міських рад. Найбільша частка земель під житловою забудовою спостерігається у 88 місцевих радах, насамперед у районах Придністерської частини області (із коливанням значень показника від 45,0 % на території Солотвинської селищної до 73,8 % у Гриневецької сільської радах). Цей масив формує п'яту групу в загальному рейтингу забудованих житлових територій.

Слід зазначити, що багатоповерхова забудова властива лише територіям 33 місцевих рад, які характеризуються широким діапазоном розгляданого показника. Найменші його значення спосте-

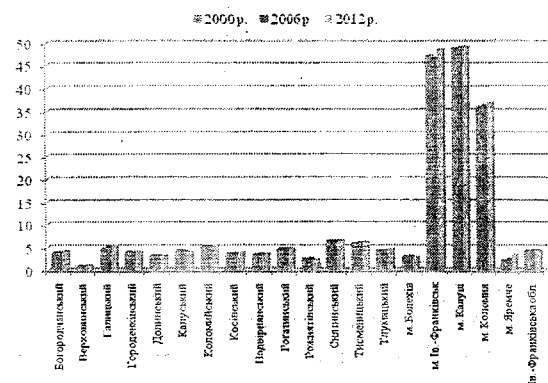

Рис. 2. Динаміка зміни площ забудованих земель у період 2000 до 2012 років

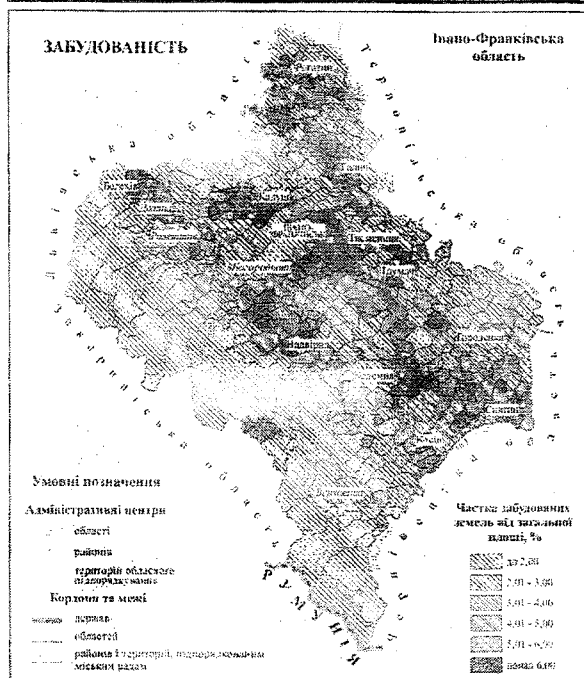

Рис. 3. Забудованість території Івано-Франківської області

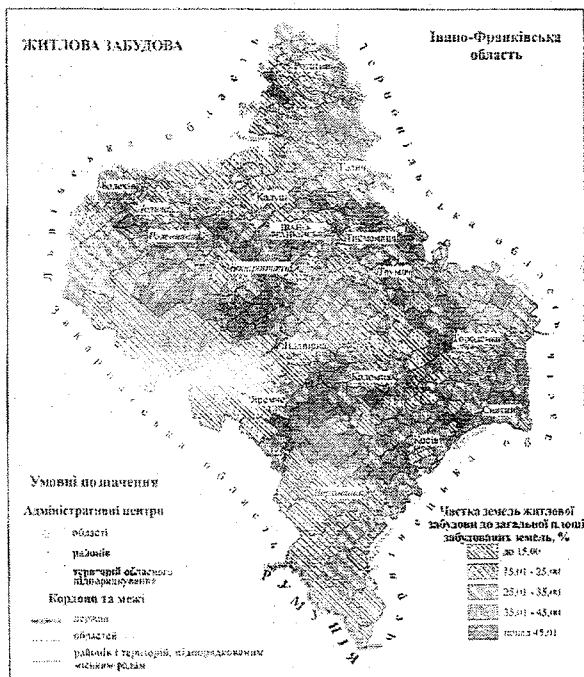

Рис. 4. Житлова забудованість території Івано-Франківської області

рігаються на території Отинійської (0,25 %) селищної та Старомізунської (0,29 %) сільської рад. Близькі до пересічнообласного значення (7,4 %) забудовані землі у Дубівській (7,1 %) та Угорницькій (8,7 %) сільських рад. Територію міста Івано-Франківськ відрізняє переважання багатоповерхової забудови над одно- та двоповерховою, яке становить 70,2 %. У населеному пункті

Вовчинець, що підпорядковується територіям обласного центру, значення показника багатоповерхової забудови становить 51,9 %.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження компонентної структури забудованих земель Івано-Франківської області дає можливість стверджувати, що під зазначеною категорією відведено 60,9 тис. га (4,4 % від загальної площі області, при пересічнодержаному значенні 4,1 %), переважна частина яких зосереджена у прикарпатській частині. При цьому домінують землі, зайняті під технічною інфраструктурою (38,5 %), житловим (27,1 %) та промисловим (14,5 %) будівництвом. Їх розподіл досить різноманітний, що пов'язано із сукупністю низки чинників у різних поєднаннях. Проте загальна тенденція зміни основних показників простежується з прикарпатської до периферійних частин регіону, характеризуючись локальними особливостями.

Варто зазначити, що ця категорія земель є однією з інтенсивно зростаючих, що пов'язано із суспільними потребами в містобудуванні, спорудженні гідротехнічних споруд, підприємств та інших об'єктів. До забудованих земель, насамперед міст, нині привернена пильна увага ще й тому, що тут проживає більша частина населення, інтенсивно розвиваються процеси урбанізації та рекреації, підтвердженням чого є збільшення інтенсивності забудованості територій в останні роки, насамперед, у сільських населених пунктах, що прилягають до приміських зонах міст Івано-Франківська, Калуша та Коломиї.

Список літератури

1. Standard International Classifications on Environment Statistics, 12 october 2001 : electronic resource. - http://www.unescap.org/stat/envstat/envlink2.asp#StandardInternational_Classifications.
2. Дарчук К. В. Регіональні особливості антропогенної перетвореності території Івано-Франківської області. // К. В. Дарчук, М.-Т. М. Атаманюк. // Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць. - Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. Вип. 553-554 : Географія. - С. 16-20.
3. Дарчук К. В. Роль природно-географічних чинників у формуванні сучасної структури земельного фонду Івано-Франківської області. // К. В. Дарчук. - Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць. - Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2011. - Вип. 587-588. Географія. - С. 59-65.
4. Звіт про наявність земель та розподіл їх за власниками землі, землекористувачами, угоддями та видами економічної діяльності : форма державної статистичної звітності №6-зем. - Івано-Франківськ, 2000-2012.
5. Земельний кодекс України : від 25 жовтня 2001 р. // ВВР України. - 2002. - №3-4.

6. Івано-Франківськ у 2012 році : статистичний щорічник. / Головне управління статистики у Івано-Франківській області; за ред. І. В. Ільтьо. - Івано-Франківськ, 2013. - 534 с.
7. Ішук С. І. Географія промислових комплексів : підручник. / С. І. Ішук, О. В. Гладкий. - К. : Знання, 2011. - 375 с.
8. Національний атлас України / [голова редколегії Б. Є. Патон; гол. ред. Л. Г. Руденко]. - К. : ДНВП Картографія, 2008. - 604 с.
9. Перович Д. М. Аналіз використання земельних ресурсів Івано-Франківщини. / Д. М. Перович, Л. Д. Перович // Сучасні досягнення геодезичної науки та виробництва. - випуск I (21), - Львів: Львівська політехніка, 2011. - С. 214-217.
10. Регіональна цільова програма заходів та робіт у галузі розвитку земельних відносин в Івано-Франківській області до 2020 року. - затверджено рішенням обласної ради від 21.06.2011 - № 202-7/2011.
11. Руденко В. П. Географія природно-ресурсного потенціалу України. / В. П. Руденко. - К. : ВД "К.-М. Академія"; Чернівці : Зелена Буковина, 1999. - 568 с.
12. Сухий П. О. Структура, розподіл і використання земельного фонду Івано-Франківської області. / П. О. Сухий, К. В. Дарчук. // Часопис соціально-економічної географії : міжрегіон. зб. наук. праць. - Харків : ХНУ імені В. Н. Казаріна, 2011. - Вип. 11 (2). - С. 99-106.

Дарчук К. В. Современное состояние использования застроенных земель Ивано-Франковской области. Рассмотрены особенности использования застроенных земель Ивано-Франковской области. Исследованы компонентная структура земельного фонда и специфика его территориальной дифференциации. Определена доля общей и жилищной застройки территории Ивано-Франковской области. Раскрыты современные особенности использования земель в пределах основных и низовых административно-территориальных единиц региона.

Ключевые слова: жилищная застройка, застроенные земли, земельный фонд, землепользование, оптимизация использования земельных ресурсов, районирование.

Darchuk K. V. Modern state of the use of built-up earths of the Ivano-Francovsk area. Modern the state of the use of built-up earths of the Ivano-Francovsk area. The features of the use of built-up earths of the Ivano-Francovsk area are considered. The component structure of the landed fund and feature of his territorial differentiation is investigational. The stake of general and housing land of the Ivano-Francovsk area development is certain. The modern features of the use of earths are exposed within the limits of basic and basilar administrative-territorial units of region.

Key words: housing building, built-up earths, landed fund, land-tenure, optimization of the use of the landed resources, districting.

Вимоги до матеріалів, що подаються до “Наукового вісника Чернівецького університету”

Усі матеріали до Вісника подаються українською мовою, у роздрукованому вигляді з підписом автора на папері формату A4 (210x297 мм) (усі поля по 2 см. шрифт Times New Roman, розмір шрифту – 14, інтервал – 1,5). В електронному вигляді статті подаються на дисках CD, DVD, CD-RW, DVD-RW (або електронною поштою) у форматі документа Word (або RTF).

На початку статті наводиться: УДК, назва статті, ім'я та прізвища авторів, організації, адреси включно з електронними. Статті мають містити короткий вступ, методику роботи, результати досліджень та їх аналіз, висновки, список використаної літератури. Допускається використання не більше трьох рівнів заголовків. Посилання на джерела у тексті подаються у квадратних дужках із зазначенням порядкового номера і використаних сторінок.

Резюме подається у файлі статті українською, російською та англійською мовами. На початку резюме відповідною мовою окремим абзацом вказується повна назва статті та повний перелік авторів. Обсяг резюме 100–150 слів. У кінці резюме подається перелік ключових слів, розділених крапкою з комою. Текст, як український, так і англійський, повинен бути відредагованим і оформленим без помилок.

Ілюстрації подаються окремими файлами. Штрихові рисунки надсилати у форматі TIFF (300 dpi), фотографії лише у відтінках сірого, у форматах TIFF або JPG (не менше 200-300 dpi). Слід подбати, щоб усі дрібні елементи і написи в ілюстраціях читались при їх зменшенні до формату A5. Підписи до ілюстрацій подаються українською та англійською мовами. Обов'язкові посилання на ілюстрації в тексті.

Таблиці треба готувати у редакторі Microsoft Word або Excel і подавати в окремих файлах. Розмір таблиці не повинен перевищувати 11x16 см. Якщо таблиця більша, її варто розбити на декілька файлів/фрагментів.

Список використаних джерел подається в кінці статті в алфавітному порядку після підзаголовка “Список літератури”. Список літератури оформлювати згідно з ДСТУ ГОСТ 7.1:2006 “Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання” та вимог ВАК України (“Бюлетень ВАК України, №3” від 2008 року). Форма 23.

До статей додаються дві рецензії – зовнішня і внутрішня, завірені відповідно.

Автори несуть повну відповідальність за зміст і достовірність викладених у статті матеріалів. Редколегія залишає за собою право відхилення статей, що не відповідають вимогам до наукових публікацій, або в разі негативних рецензій.

Важливо!

1. При наборі тексту статті забороняється використовувати CapsLock;
2. Таблиці, як і рисунки, не варто поміщати на аркуші з альбомними параметрами;
3. На ілюстраціях не має бути підписів (їх слід виконувати в текстовому редакторі);
4. Ілюстрації повинні бути максимально чіткими;
5. Виконувати зображення в текстовому редакторі забороняється.

Наш сайт:
collectedpapers.com.ua

Адреса редколегії випуску “Географія”:
58012, м. Чернівці-12, вул. Коцюбинського-2, ЧНУ ім. Ю. Федьковича,
географічний факультет, відповідальному секретарю асист. С.М. Кирилюку
<[e-mail: galinahodan@gmail.com](mailto:galinahodan@gmail.com)>

Наукове видання
Науковий вісник Чернівецького університету
Збірник наукових праць
Вип. 696 : Географія

Літературний редактор *Колодій О. В.*

Науковий вісник Чернівецького університету : збірник наукових праць. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2014 – Вип. 696 : Географія. – 136 с.

Scientific Herald of Chernivtsy University : collection of scientific papers. Chernivtsy : Chernivtsy National University, 2014. – Is. 696 : Geography. – 136 p.

Підписано до друку 19.06.2014. Папір офсетний. Формат 60х84/8.
Ум. друк. арк. 15,81. Обл.-вид. арк. 16,83. Зам. № 108. Тираж 100 прим.
Виготівник: Яворський С. Н.
Свідомство суб'єкта видавничої справи ЧЦ №18 від 17.03.2009 р.
58000, м. Чернівці, вул. І. Франка, 20, оф.18, тел. 099 73 22 544